

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33250
Nom	Introducció a la filosofia
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1012 - Grau de Filosofia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1012 - Grau de Filosofia	3 - Filosofia	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
ARENAS LLOPIS, LUIS	359 - Filosofia
MARAGUAT IDARRAGA, EDGAR	359 - Filosofia

RESUM

Introducció a la filosofia és una assignatura obligatòria del primer any del grau en Filosofia. L'objectiu central d'aquesta és que l'estudiant o estudianta desenvolupe una primera comprensió dels diversos àmbits de la filosofia, dels seus mètodes, i de les seues relacions amb altres disciplines i amb la seua pròpia història.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No es requereixen coneixements previs.

COMPETÈNCIES

1004 - Grau de Filosofia

- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i d'interpretar dades rellevants (normalment, dins la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre assumptes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'ensenyament secundari general, i se sol trobar a un nivell que, si bé recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seua àrea d'estudi.
- Capacitat de comunicació professional oral i escrita en les llengües pròpies de la Universitat de València.
- Capacitat de comunicació en una llengua estrangera.
- Ser capaç d'obtenir informació a partir de diferents fonts primàries i secundàries.
- Ser capaç d'organitzar i planificar els temps de treball.
- Adquirir la capacitat per plantejar i resoldre problemes, així com de prendre decisions, en un temps limitat.
- Tenir capacitat de crítica i autocrítica.
- Saber treballar en equip evitant la discriminació per raons de gènere.
- Tenir capacitat d'aplicar els coneixements en la pràctica.
- Ser capaç d'innovació i creativitat.
- Ser capaç de dissenyar, gestionar i avaluar projectes de qualitat.
- Identificar les qüestions de fons que subjauen a qualsevol tipus de debat.
- Expressar amb precisió els resultats de l'anàlisi de problemes controvertits i complexos.
- Identificar i avaluar amb claredat i rigor els arguments presentats en textos o exposats oralment.
- Manejar amb soltesa i eficàcia les diverses fonts d'informació: bibliogràfiques, electròniques i altres.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

A més d'adquirir les competències abans esmentades, s'espera que els/les estudiants assolisquen els objectius següents:

- A. Adquirir una comprensió inicial de l'àmbit propi de la filosofia i dels mètodes que s'hi empren, i comparar ambdues coses amb els d'altres disciplines i activitats. En acabar el curs l'estudianta o estudiant ha de poder explicar a una companya de ciències o d'arts què és el que, quant a objecte d'estudi o metodologia, diferencia la seua carrera de la d'ella o ell.
- B. Ser capaç de distingir àrees de recerca internes a la filosofia i d'adscriure a aquestes diferents problemes, arguments i discursos. Al final del curs, l'estudiant o estudianta ha de ser capaç de exemple, distingir, per exemple, una tesi epistemològica d'una tesi metafísica.
- C. Adquirir una comprensió inicial de la relació entre la filosofia i la seua història. En acabar el curs, l'estudianta o estudiant ha de poder explicar a, per exemple, un col·lega de matemàtiques, en quin sentit, si és que n'hi ha algun, la relació entre filosofia i història de la filosofia és diferent de la relació entre matemàtiques i història de les matemàtiques.
- D. Familiaritzar-se amb alguns problemes filosòfics centrals i amb algunes de les posicions i arguments adoptats cap a aquests. En acabar el curs, l'estudiant/a ha de poder identificar algunes de les posicions centrals sobre els temes estudiats.
- E. Desenvolupar punts de vista i arguments propis al voltant d'aquests problemes, i ser capaç de presentar-los per escrit i oralment. En acabar el curs, l'estudianta o estudiant ha de ser capaç d'elaborar un treball escrit breu destinat fonamentalment a presentar un argument propi sobre algun dels temes estudiats, amb el grau de profunditat exigible a estudiants de primer any de grau.
- F. Adquirir la capacitat d'identificar, reconstruir i avaluar arguments presents en textos filosòfics de períodes i tradicions diversos. En acabar el curs l'estudianta o estudiant ha de ser capaç de reconstruir i avaluar un argument mitjançant un escrit breu.
- G. Aprendre a valorar certs aspectes més o menys formals en l'escriptura de textos filosòfics de caràcter acadèmic: claredat expressiva, precisió en l'ús de la terminologia específica, ús apropiat de cites textuais, correcció gramatical, etc. En acabar el curs, l'estudianta o estudiant ha de ser capaç d'escriure un text breu que exemplifiqui aquestes virtuts formals.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Naturalesa de la filosofia i qüestions metodològiques

En aquesta unitat es tractaran temes relacionats amb la naturalesa de la filosofia, el seu àmbit d'estudi, els seus mètodes i les seues relacions amb altres activitats. Entre els punts que poden ser abordats dins d'aquesta unitat temàtica es troben els següents:

1. Introducció a l'assignatura
2. La filosofia i la història de la filosofia

- 3. La filosofia i les ciències
- 4. Filosofia analítica i filosofia continental
- 5. Breu història de la filosofia
 - 5.1. La filosofia antiga
 - 5.2. La filosofia moderna
 - 5.3. La filosofia contemporània

2. Problemes filosòfics: una introducció

En aquesta unitat s'introduiran alguns problemes filosòfics específics relacionats amb els diversos camps en què es desplega l'activitat filosòfica, es discutiran les principals posicions sobre aquests (materialisme vs. idealisme; realisme vs. antirealisme; objectivisme moral vs. relativisme moral; teisme / deisme vs. ateisme / agnosticisme, etc.), i sanimarà l'alumnat a desenvolupar els seus propis punts de vista i arguments sobre aquests. Entre els camps que podran ser objecte d'estudi es troben els següents.

- 1. Metafísica
- 2. Teoria de el coneixement
- 3. Ètica o filosofia moral
- 4. Antropologia filosòfica
- 5. Filosofia política
- 6. Filosofia de la religió
- 7. Filosofia de l'art

3. Anàlisi de textos filosòfics

En aquesta unitat temàtica, corresponent a la part pràctica, s'analitzen alguns textos filosòfics, tant clàssics com contemporanis, relacionats amb els temes de les unitats 1 i 2. La llista de textos que s'analitzen es trobarà en la guia docent específica per a la part pràctica al començament del curs.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Seminaris	15,00	100
Tutories reglades	5,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5,00	0
Estudi i treball autònom	90,00	0
Lectures de material complementari	5,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

- 1. Classes teòriques:** les classes teòriques són, en la seua majoria, expositives, tot i que s'espera que les/els estudiants participen de manera activa.
- 2. Classes pràctiques:** en les classes pràctiques els estudiants i estudiantess realitzaran cada setmana una activitat presencial que serà proposada pel professor o professora de pràctiques.
- 3. Tutories:** les tutories són un espai en el que les estudiantess i estudiants poden plantejar qüestions diverses relacionades amb el curs, i en què es realitzarà un seguiment del seu treball.

AVALUACIÓ

Primera convocatòria

L'avaluació es fa a través d'una prova final escrita i un seguit d'activitats d'avaluació contínua (treballs escrits, presentacions i exercicis presencials) que es realitzen durant el curs. La prova final escrita i les activitats proposades en les classes teòriques determinen el 65% de la nota final, mentre que les activitats proposades en les classes pràctiques determinen el restant 35%. La nota màxima possible de la part teòrica és de 6,5 punts. La nota màxima possible de la part pràctica és de 3,5 punts.

Segona convocatòria

L'avaluació es fa mitjançant una prova final escrita sobre tot el temari, que determina el 100% de la nota final.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Adorno, Th. W. (2009), ¿Para qué aún la filosofía?, en: Id., Crítica de la cultura y sociedad II, Madrid, Akal, pp. 401-414.
- Blackburn, S. (2001), Pensar. Una incitación a la Filosofía, Barcelona, Paidós.
- Corbí, J. E. (2011), El refugio de la claridad, Análisis Filosófico, XXX, Núm. 1: 89-122
- Craig, E. (2002) Philosophy: A Very Short Introduction, Oxford, OUP.
- Double, R. (1999), Beginning Philosophy, New York, Oxford University Press.
- Macintyre, A. (1990): "La relación de la filosofía con su pasado", en: Rorty, R., Schneewind, J.&
- Skinner, Q. (eds.), La filosofía en la historia, Barcelona, Paidós, pp. 49-67.
- Rabossi, E. (2009), En el comienzo Dios creo el canon: biblia berolinensis, Barcelona, Gedisa.
- Russell, B. (2009), Els problemes de la filosofia, Girona, Accent.

- Teichman, J. & Evans, K. (1996), *Filosofía, una guía para principiantes*, Madrid, Alianza
- Terricabras, J. M. (1995), *Fer filosofia avui*, Barcelona, Edicions 62
- Williams, B. (2000), *Philosophy as a Humanistic Discipline*, *Philosophy* 75, pp. 477-496.

Complementàries

- Blasco, J. L. & Grimaltos, T. (2003) *Teoria del coneixement*. València, Publicacions de la Universitat de València (versión castellana 2004)
- Moya, C. J. (2006), *Filosofía de la mente*. València, Publicacions de la Universitat de València.
- Arana, J., *La conciencia inexplicada. Ensayo sobre los límites de la comprensión naturalista de la mente*, Madrid: Biblioteca Nueva, 2015.
- Arenas, L. *Triunfar fracassando. A tradição racionalista e o destino dos deuses* en Marciano Adilio Spica y Horacio Luján Martínez (Eds.), *Religião em um Mundo Plural. Debates desde a Filosofia*, Pelotas (Brasil): NEPFIL, 2014, pp. 104-139.
- Arenas, L., *Para una metafísica del quizá: deliberación, imaginación y tolerancia en la teoría moral de Dewey*, en David Pérez chico y Alicia García Ruiz (eds.), *Perfeccionismo. Entre la ética política y la autonomía personal*, Zaragoza, Prensas Universitarias de Zaragoza, 2014.
- De Waal, F., *Primates y filósofos. La evolución moral del simio al hombre*, Barcelona: Paidós, 2007.
- Brockman, J. (ed.), *La mente*, Barcelona: Crítica, 2012.
- Bueno, *El animal divino*, Oviedo: Pentalfa, 1985.
- Cortina, A., *Neuroética y neuropolítica. Sugerencias para la educación moral*, Madrid: Tecnos, 2011.
- Chatterjee, A., *The aesthetic brain. How we evolved to desire beauty and enjoy art*, Oxford: Oxford University Press, 2014.
- Dawkins, R., *El espejismo de Dios*, Madrid: Espasa Calpe, 2007.
- Dennett, D. C., *Romper el hechizo. La religión como un fenómeno natural*, Buenos Aires, Katz, 2007
- Dennett, D., "Condiciones para la cualidad de persona", México: Universidad Nacional Autónoma de México, 1989
- Dennett, *La conciencia explicada. Una teoría interdisciplinar*, Barcelona: Paidós, 2012.
- Dewey, J., *Arte como experiencia*, Barcelona: Paidós, 2008, pp. 3-22
- Dewey, J., *Teoría de la Valoración*, Madrid: Biblioteca Nueva, 2007 (aquí).
- Diege, A., *La evolución del conocimiento. De la mente animal a la mente humana*, Madrid: Biblioteca Nueva, 2011.
- Dutton, D., *El instinto del arte*, Barcelona: Paidós, 2010.
- Estany, A., *El impacto de las ciencias cognitivas en la filosofía de la ciencia*, *Eidos: Revista de Filosofía de la Universidad del Norte*, núm. 6, mayo, 2007, pp. 26-61.
- Faerna, A. M., "El problema del conocimiento y la actitud naturalista en filosofía", en García, E. y J. Muñoz (eds.), *La teoría evolucionista del conocimiento*, Madrid: Complutense, 1999, pp. 57-81
- Sanfeliu, V., *Teoría del conocimiento*, en Navarro Cordón, J.M. (ed.), *Perspectivas del pensamiento contemporáneo*, Madrid: Síntesis, 2004.
- Gazzaniga, M. S., *El cerebro ético*, Barcelona, Paidós, 2006
- Georgescu-Roegen, N., *La ley de la entropía y el desarrollo económico*, Madrid: Visor, 2004
- Santiago Muño, E., *Límites externos de acumulación de capital: el declive energético del siglo XXI*
- Hoyos Valdés, D., *Ética naturalizada: evolución, naturaleza humana y moralidad*, Editorial Universidad

de Caldas 2001 .

Marx, K., El capital, Madrid: Siglo XXI, 2008

Pacho, J., ¿Naturalizar la razón? Alcance y límites del naturalismo evolucionista, Madrid: Siglo XXI, 1995.

Pinker, S., La tabla rasa, Barcelona: Paidós, 2010.

- Scranton, R., "La gran certeza del cambio climático", MIT Technology Review, en <https://www.technologyreview.es/s/11112/la-gran-certeza-del-cambio-climatico-nuestro-estilo-de-vida-ha-muerto>

Schaeffer, J. M., Experiencia estética: placer y conocimiento, en Boletín de estética, VIII, n.º 25 (primavera, 2013), Centro de Investigaciones Filosóficas. Programa de Estudios en Filosofía del Arte.

Tremlin, T., Minds and Gods: The Cognitive Foundations of Religion, New York: Oxford University Press, 2006.